

חשוב שיהיה לו דין קבוע ודוקא במקום שהיו קבועים מתחילה דזה דומה לקבוע דאורייתא מה שאין כן לאחר שפירשו:

נפק"מ בתוספת קבוע היא לקולא להתיר פירש או לקח קודם שנודע

5. פרי מגדים יורה דעה שפתי דעת סימן קי ס"ק יד

החלק הג'. הוא בקבוע דרבנן שכל דבר חשוב או מנין וזהה"ל חוץ דשיל"מ נתנו חז"ל עליה דין קבוע וזה מוזכר בריש התערובת ונכבשינהו שמא יקח מקבוע וה"ט דנתנו עליו דין קבוע דאי פירש חד מיניה שלא ע"י מעשה לרשב"א (כלומר לר"ת להלן) שרי ולדידן דאסור (נראה הכונה לאחר שנודע התערובת) אפ"ה נ"מ במה שקראו קבוע דאי לקח מקבוע קודם שנודע התערובת דשרי דלא שייך למיגזר כו' אמרינן כל דפריש כו' ואין חילוק בזה בין איסור תורה או דרבנן נתנו עליו דין קבוע.

נפק"מ בקבוע לחומרא לאסור לקיחה אחד אחד ופירש לפנינו

6. חוות דעת באורים סימן קי ס"ק ח

והא דלא כתב רש"י שמא יקחו כולם, היינו משום דבלאו הכי אסור ליקח כולם, דהא שנים האחרונים אסורים דהא אין היתר רק משום כל דפריש. וא"כ אין איסור כשבאו כולם או רובן ביחד למקום אחד אחר שנדו ממקום הראשון, רק לאכול כולן ביחד, כיון דהאיסור בתוכן ולא בטל מטעם חשיבות בעלי חיים, אבל ליקח אחד אחד או שפירש לפנינו אחד אחד מותר כל אחד, דכל שאין האיסור רק מטעם חשיבות הבעלי חיים, וליכא דין קבוע, מותר אפילו ליקח אחד אחד או בפירש לפנינו.

פירש מאליו או קודם ידיעה בקבוע דרבנן

7. תלמוד בבלי מסכת פסחים דף ט עמוד ב

תשע ציבורין של מצה ואחד של חמץ, ואתא עכבר ושקל ולא ידעינן אי מצה שקל אי חמץ שקל - היינו תשע חנויות. פירש ואתא עכבר ושקל - היינו סיפא

8. תוספות מסכת פסחים דף ט עמוד ב

והא דפריך בתערובות (זבחים דף עג:) גבי זבחים שנתערבו בחטאות המתות או בשור הנסקל אמאי ימותו כולם נכבשינהו וניידינהו ונימא כל דפריש מרובא פריש אף על פי שכבר נולד הספק במקום קביעות שאני התם דלא הוי קבוע גמור שהאיסור מעורב בהיתר ואינו ניכר ומדרבנן אסור בקבוע זה דמדאורייתא לא חשיב קבוע אלא כשהאיסור ידוע במקומו ולהכי נמי גזרינן התם טפי שמא יקח מן הקבוע מבנמצא כיון שאין האיסור ידוע.

9. תורת הבית הארוך בית ד שער ב דף ל עמוד א

ולפי דברי רבנו יצחק ז"ל אם לקח אדם מן המקולין חתיכה הראויה להתכבד בה בפני האורחין ואחר כך נמצא טרפה במקולין אעפ"י שלא נודע עד שפירשה זו וכשנולד הריעותא במקולין לא היתה זו בקבוע אפילו הכי אסורה גזירה שמא יקח מן הקבוע הואיל ולא נודעו חתיכות הטרפה בין חתיכות ההיתר. וכן גם דעת רבנו שמשון ז"ל שכל שנאסרה שעה אחת מחמת קביעותן שוב אינן ניתרין ואפילו פירשו מעצמן והביא ראייה מדאמרינן בפרק התערובות טבעת של ע"ג שנפלה למאה טבעות פירשו ארבעים למקום אחד אין אוסרין ששים למקום אחד אוסרין. ותניא ספק ע"ג אסור וספק ספיא מותר. כיצד כוס של

קבוע דרבנן ותערובת חנויות

קבוע דרבנן

1. תלמוד בבלי מסכת זבחים דף ע עמוד ב

מתני'./ כל הזבחים שנתערבו בחטאות המתות או בשור הנסקל, אפילו אחת בריבוא - ימותו כולן.

2. תלמוד בבלי מסכת זבחים דף עג עמוד א

ונמשוך ונקרב חד מיניהו יטלס אחד אחד וככל חד וחד נימא מוכזב הוא, ונימא: כל דפריש מרובא פריש! נמשוך? הא הוא לו האיסור קבוע ועומד דיניהם וקיימא לן כסנהלנין (דף עט) מוארז לו פרט לזוקא אפן לגו. הוה לה קבוע, וכל קבוע כמחצה על מחצה דמי. אלא ניכבשינהו דניידי יטף חוטם שטונו ללא ליהו קבוע, ונימא: כל דפריש מרובא פריש! ... אלא אמר רבא: משום קבוע. ללמא אחי למימשך ולמיסנינהו חד וחד כי לא נידיי לה"ל קבוע וכמחלה על מחלה דמי וליכא למימשך ולמימר מדוכזב פריש.

3. בינת אדם שער הקבוע סימן ח

והנה במידי דלא נייד פשיטא דמיקרי קבוע מה שמונחים זה אצל זה בצבור אחד או שכל אחד מונח במקום מיוחד בענין שכן דרכם שיהיו מונחים כך ואמנם במידי דנייד נראה לי דמילתא דפשיטא דאין חילוק בין עומדים למהלכים רק כשהם בכנופיא אחת בעדר אחד בין בשדה או ברשות הרבים שהרי סתם אמרו פרט לזורק אבן וכו' ולא מצינו שום חילוק בין עומדים למהלכים

אלא על כרחך דכל זמן שהם בכנופיא אחת אפילו כשיצאו דרך הפתח בזה אחר זה מכל מקום כיון שיצאו כולם בכל מקום שילכו היה להם דין קבוע אם לא שיפרשו מקצת מהם בפירוש גמור:

נפק"מ לקבוע דרבנן

כל איסור בע"ח הוא סייג לדין קבוע

4. בינת אדם שער הקבוע סימן כב

והנה דין זה דפיזור יצא לי מהא דפריך בזבחים נכבשינהו דניידי ונימא כל דפריש כמו שכתב שם וזה לשונו: אבל אסור להנידן ולשום אותם במקום צר כדי שינודו ממקומם גזירה שמא יקח מן הקבוע כדאמרינן התם ונכבשינהו וכו' אמר רבא גזירה שמא יקח וכו'

והתבואות שור הקשה דאיך אפשר שיהיו כולן מותרין איסור שבהן שגזרו חז"ל דבעלי חיים לא בטילי היכן הלך?!

...נראה לי שהרי כתבתי בשם ספר תרומה והרשב"א דהא דאמרו שמא יקח מקבוע לאו דוקא אלא מקום שהן קבועין עדיין ולא פירשו שאסורין משום דבעלי חיים לא בטילי עד כאן לשונו. ורצה לומר כיון דלא בטיל נתנו עליהם דין קבוע (וצריך עיון מדברי רשב"א שהבאתי לעיל סימן א') וזה דוקא קודם שפירשו וכיון שפירשו ממקומם אין עליהם עוד דין קבוע והוה ליה כתערובת יבש ביבש.

ובזה יש לומר מה ראו חז"ל לגזור דחתיכה הראויה להתכבד לא בטיל ומאי סייג יש בזה לדברי תורה ובסימן ק"ב ובסימן ק' כתב הט"ז טעם על בריה ודבר שיש לו מתירין ובה לא מצאתי שום טעם

...ולעניות דעתי נראה לי דהיינו משום סייג לקבוע דמדאורייתא ומכל שכן שהוא חידוש כמו שכתב הר"ן ולכן עשאו סייג וגזרו לכל דבר

13. חוות דעת באורים סימן קי ס"ק ג

(ג) תשע חנויות. עיין ש"ך ס"ק י"ד, ודבריו הם מקושי ההבנה ואבארם לפי קט שכלי בקוצר. ומקודם נבאר הא שכתבו הפוסקים דתערובות חנויות כגון בנמצא ריאה טריפה ולא נודע מאיזה חנות, דהוי קבוע דאורייתא, כמו שכתב הש"ך כאן ובס"ק כ"ט, ע"ש. ולכאורה תמוה, כיון דאין האיסור ניכר במקומו יש לן לומר דנתבטל חד בתרי, דהא גבי ביטול חד בתרי הוא אפילו הספק הוא בין אחד מונח בבית ובין אחד המונח בעלייה ובין אחד המונח בסוף העולם, ומה הפרש יש בין מונח בשני בתים או בשתי חנויות.

לכן נראה דדוקא במוכרים שייך דין זה, דהנה בתשע חנויות במקום דאזלינן בתר רובא אזלינן בתר רוב המוכרים ולא בתר רוב בשר, ואפילו איכא [בחנות] הנבילה הרבה בשר נבילה יותר ממה שיש בשר כשר בכל התשע חנויות, אפילו הכי כשר, דאזלינן בתר רוב המוכרים, כיון דהספק הוא מאיזה מוכר נלקח אזלינן בתר רוב המוכרים ולא בתר רוב בשר. ותערובות חנויות מיירי בגוונא דהיה ידוע שחנות אחת מוכרת תמיד בשר טריפה, והתשע חנויות מוכרים בשר כשר, וכל החנויות הן של עכו"ם מוכרי בשר, ושכח איזה חנות מוכר בשר כשר ואיזה מוכר בשר טריפה, דאז אם היינו הולכין בתר רובא היינו הולכין בתר רוב מוכרים, ואפילו היה בחנות אחת בשר נגד כל התשע חנויות לא היינו משגיחין על רוב בשר רק ארוב המוכרים, וכיון דברוב המוכרים תלוי לא שייך ביה ביטול ברוב ושייך בו דין קבוע, כמו שכתבו הרמב"ן [הובא ברשב"א] והרשב"א [גיטין סד, א ד"ה האומר לשלוחו] גבי האומר לשלוחו צא וקדש לי אשה דאסור בכל הנשים שבעולם, כיון דהספק הוא בין אנשים לא שייך ביטול, והוה ליה קבוע ואסור מדאורייתא, ע"ש, והכא נמי כיון דהספק בין המוכרים לא שייך ביטול והוה ליה קבוע דאורייתא.

14. פרישה יורה דעה סימן קי

(טו) טעם רבינו שאע"פ שהחתיכה קטנה ואינה ראויה להתכבד מ"מ הואיל והמקולין דבר קבוע הוי דומה לדבר שבמנין ואינה בטלה והרי היא דבר הקבוע וכמחצה על מחצה דמי ולא נתבטל ברוב ובדין הוא אסור:

15. ספר כריתות לרבינו שמשון מקינון - לשון לימודים שער שלישי

וכן הדרך האחר שכתבתי, דלא אמרינן קבוע אלא היכא שנתברר מקום איסור, דומיא דזורק אבן לגו שנתברר מקום ששם הישראל וכן מקום הכותי ע"ז ואינו יודע היכן נפל האבן, וכן תשע חנויות שנתברר לנו חנות שמוכרת בשר שחוטה ומקום שמוכר בשר נבילה אבל אינו יודע מאיזה מהם לקח, אבל היכא דמקום האיסור לא נתברר לא אמרינן כל קבוע וכו', ובוזה ניחא מה שמקשים העולם יאסר כל העולם בחרישה וזריעה מטעם נחל איתן שהוא קבוע ולמאי דפרישית ניחא, כיון דלא ידעינן היכן נחל איתן לא שייך למימר כל קבוע אבל אי ידעינן מקומו אמינא כי הנזרע בתוכו אסור, ואי נסבינן זרע ולא ידעינן אי מיניה אי משאר עלמא אסור אף על גב דעלמא רובא ורובא דרובא כמה פעמים. ותורה סם חיים. יען כי הדבר הזה צריך לכמה מקומות שמייירי בענין קבוע, כתבנו זאת להאיר מחשך הלבבות בזה, כי ראיתי מצפצפים ומהגים לא יביטו ארחות קבוע, מלא שבוע, כפול יהיה רבוע.

ע"ג שנפל לאוצר מלא כוסות כולן אסורין פירש אחד לריבוא ומריבוא לריבוא מותרין ופירשו מעצמן משמע ואפילו הכי משמע דדוקא כשפירשו ונתערבו באחרים אבל פירשו מאליהן והרי הן עומדין בפני עצמן אסורין וטעמא כדאמרן דכל שנאסרו מחמת קביעותן אף על פי שפירשו באיסורין הן עומדין גזירה שמא יקח מן הקבוע. ונ"ל שאין ראית הרב ז"ל בזה מחוורת דהתם כשפירש לפנינו מן הקבוע ובודאי כל שפירש לפנינו מן הקבוע הרי זה כלוקח מן הקבוע ואסור כמו שאמרנו וכדמוכה נמי בהדיא בפרק קמא דפסחים ואפילו הכי אם חזר אותו שפירש לפנינו ונפל לתוך היתר מרובה מותר שאני אומר איסורא לתוך רובא אישאתא דהוה ליה ספק ספיקא ומותר אבל בשפירש שלא בפנינו או שנתפזרו כולן ואפילו בפנינו כבר נתבטל הקביעות ומותר. וכן דעת רבנו תם ז"ל דכל שפירש מעצמו מותר ולא אסרו שם בשור הנסקל גזירה שמא יקח מן הקבוע אלא בכובש ביד כדי שיתפזרו שאם אתה מתיר לכבוש כדי שיתפזרו ויקח מן הפורשים ודאי איכא למיגזר שמא לא יפזר ויקח מן הקבוע.

... ובין כך ובין כך חתיכות קטנות או גדולות שבגדולות שאינן ראויות להתכבד בפני האורחין מפני קטנן או מפני גדלן בין כך ובין כך מותרות אם היה שם רוב היתר ובלבד בכענין שהתרנו יבש ביבש.

10. טור יורה דעה הלכות תערובות סימן קי

ואיני מבין מה שכתב להתיר בחתיכות שאינן ראוין להתכבד אלא שהחמיר לאוסרן שנראה שאסורין מן הדין ולא מטעם חומרא דכל קבוע כמחצה על מחצה דמי ואסור בכל דבר

11. ב"ח יורה דעה סימן קי

וכל זה לא קשיא דברור הוא שהרא"ש הסכים עם הרשב"א בדין דכל מה שלקח קודם שנולד הספק הכל מותר כמ"ש בתשובה אבל לא מטעמיה דהרשב"א תלה דין זה במאי דס"ל בפירש ממילא שרי כר"ת ולא חיישינן שמא יקח מן הקבוע דאילו לפר"י דאוסר אפילו בפירש ממילא ה"ה נמי כשפירש קודם ספיקא נמי אסור וכמ"ש הרשב"א להדיא בתורת הבית הארוך בית ד' שער א' והעתיקו בית יוסף אבל הרא"ש ס"ל כפסק של ר"י דהיכא שאין האיסור ידוע וניכר חיישינן שמא יקח מן הקבוע ומכל מקום ס"ל היכא שלקח קודם שנולד הספק דשרי כיון דלא שייך כלל למגזר וכמ"ש להדיא בתשובה הנזכרת

תערובת חנויות

12. ב"ח יורה דעה סימן קי

אבל לפעד"נ דרבינו עלה על דעתו דכל דברי הרשב"א במ"ש מלפיכך השני וכו' עד סופן לאו באיסור שאינו ניכר ואינו קבוע כלל בלחוד קא מיירי אלא בכל גוונא קאמר בין באיסור שאינו ניכר ואינו קבוע כלל כגון דנתערבו בחנות אחת חתיכות טרפות ברוב חתיכות הכשרות ובין באיסור שאינו ניכר אבל הוא קבוע בחנות אחת כגון שמצאו ריאה טרפה ולא נודע מאיזה חנות היא ואין בכל חנות חנות אלא בהמה אחת דהשתא האיסור הוא קבוע בחנות אחת אלא שאין האיסור ניכר וידוע וז"ש הרשב"א ולפיכך מי שלקח בשר מן המקולין וכו' ואח"כ נמצאת טרפה במקולין ולא נודעו חתיכות הטרפות בין שאר חתיכות וכו' הכל במשמע לשון זה בין שאין האיסור ניכר וגם אינו קבוע ובין שאין האיסור ניכר אבל הוא קבוע בחנות אלא שאינו נודע באיזה חנות קבוע הוא האיסור.